

U

Účastníci Participants

► Použitý IAS/IFRS: IAS 26

Účastníky rozumíme členy penzijního plánu a jiné osoby, jež mají nárok na požitky plynoucí z tohoto plánu.

Účastníci trhu Market participants

► Použitý IAS/IFRS: IFRS 13

Jedná se o prodávající a kupující na hlavním (nebo nejvýhodnějším) trhu pro aktiva nebo dluhy, kteří se vyznačují všemi následujícími rysy:

- jsou na sobě navzájem nezávislí, tj. nejsou spřízněnými stranami ve smyslu IAS 24, ačkoli cena v transakci spřízněných stran může být použita jako vstupní veličina při oceňování reálnou hodnotou, pokud má účetní jednotka důkaz, že transakce byla uzavřena za tržních podmínek,
- mají odborné znalosti a jsou přiměřeně obeznámeni s aktivem či dluhem a transakcí za použití všech dostupných informací, včetně informací, které lze získat na základě vynaložení náležitého úsilí, které je běžné a obvyklé,
- jsou způsobilí uzavřít transakci s aktivem či dluhem,
- jsou ochotni s aktivem či dluhem uzavřít transakci, tj. jsou motivováni, nikoli jakýmkoli způsobem nuceni tak učinit.

Účetní hodnota Carrying amount

► Použitý IAS/IFRS: IAS 16, IAS 36, IAS 38, IAS 40, IAS 41

Účetní hodnotou je částka, v níž je aktivum vykázáno v rozvaze po odečtení oprávek a akumulovaných ztrát ze snížení jeho hodnoty.

■ PŘÍKLAD

Před zachycením výsledků inventarizace byl stav položky budovy následující:

	Brutto v Kč	Korekce v Kč	Netto v Kč
Budovy	5 000 000	2 000 000	3 000 000

Inventarizací bylo zjištěno, že hodnota budovy činí 2 800 000 Kč. Jaký bude mít tato informace dopad na výkaz o finanční situaci?

	Brutto v Kč	Korekce v Kč	Netto v Kč
Budovy	5 000 000	2 200 000	2 800 000

Účetní pravidla Accounting policies

► Použitý IAS/IFRS: IAS 8

Účetními pravidly rozumíme specifické principy, základny, konvence, postupy a praktiky přijaté účetní jednotkou pro přípravu a prezentaci účetní závěrky.

Účetní zisk Accounting profit

► Použitý IAS/IFRS: IAS 12

Účetním ziskem je zisk nebo ztráta za období před odečtením daňového nákladu.

Událost zakládající závazek Obligating event

► Použitý IAS/IFRS: IAS 37

Událost zakládající závazek je taková událost, která zakládá smluvní nebo mimosmluvní závazek, jehož důsledkem je skutečnost, že účetní jednotka nemá žádnou reálnou alternativu, než jej vypořádat.

Příkladem budiž prodej zboží, na nějž se vztahují záruční opravy.

Události po rozvahovém dni

Events after the balance sheet

► Použitý IAS/IFRS: IAS 10

Události po rozvahovém dni jsou veškeré příznivé i nepříznivé události, k nimž dojde v období mezi rozvahovým dnem a datem schválení účetní závěrky ke zveřejnění. Rozpoznáváme přitom dva typy těchto událostí:

- události prokazující okolnosti, které existovaly již k rozvahovému dni, tj. události, které upravují účetní závěrku (tzv. adjusting event after the balance sheet date) a
- události naznačující okolnosti, které vznikly nově až po rozvahovém dni, tj. události, které neupravují účetní závěrku (tzv. non-adjusting event after the balance sheet date).

Pokud v účetní jednotce nastaly po rozvahovém dni události, které jsou v souladu s IAS 10 klasifikovány jako události upravující účetní výkazy, potom musí účetní jednotka sestavené účetní výkazy upravit tak, aby odrážely nové informace po rozvahovém dni. Jedná se např. o tyto události:

- Nařízení v případě soudního sporu vydané po rozvahovém dni, které potvrzuje, že účetní jednotka měla k rozvahovému dni současný dluh. Účetní jednotka musí upravit veškeré dříve vykázané rezervy související s daným soudním sporem v souladu s IAS 37 nebo vykáže novou rezervu. Firma už ale nebude zveřejňovat podmíněný dluh, protože rozhodnutí soudu představuje další důkaz zvažovaný v souladu s IAS 37.
- Získání informace po rozvahovém dni svědčící o tom, že k rozvahovému dni došlo ke snížení hodnoty některého z aktiv, nebo že původně vykázaná částka tohoto znehodnocení vyžaduje úpravu. Například:
 - bankrot zákazníka, ke kterému došlo po rozvahovém dni, obvykle potvrzuje ztrátu, jež existovala již k rozvahovému dni v položce pohledávek z obchodního styku, a skutečnost, že účetní jednotka musí upravit účetní hodnotu těchto pohledávek a
 - prodej zásob po rozvahovém dni může podat průkaznou informaci o jejich čisté realizovatelné hodnotě k rozvahovému dni.
- Po rozvahovém dni byly zjištěny náklady na pořízení nakupovaného aktiva nebo výsledek z prodeje aktiva, jehož nákup, resp. prodej, se uskutečnil před rozvahovým dnem.

- Po rozvahovém dni byla stanovena částka podílů na zisku nebo odměn v případě, že účetní jednotka měla k rozvahovému dni smluvní nebo mimosmluvní závazek provést takovou platbu, jako výsledek události před rozvahovým dnem (viz IAS 19).
- Odhalení zpronevěr nebo chyb, které ukazují, že účetní závěrka není správná.

Účetní jednotka musí aktualizovat údaje zveřejněné v účetní závěrce i v případě, kdy tyto informace nemají vliv na částky, jež jsou v účetních výkazech vykázány. Příkladem nutnosti aktualizace zveřejnění může být existence průkazných informací o podmíněném dluhu, které byly získány až po rozvahovém dni, přičemž tento podmíněný dluh již k rozvahovému dni existoval. Účetní jednotka pak musí upravit informace zveřejněné o svých podmíněných dlužích ve smyslu těchto nově získaných informací.

Jedná-li se o události po rozvahovém dni, které však neupravují účetní výkazy, potom účetní jednotka neupravuje částky v účetních výkazech tak, aby odrážely tyto nové informace. K takovým událostem patří např. poklesy tržních cen investic, k nimž došlo v období mezi rozvahovým dnem a datem schválení účetní závěrky ke zveřejnění.

IAS 10 vyžaduje u událostí po rozvahovém dni, jež nevyžadují úpravu účetních výkazů, zveřejnění následujících informací:

- důležité podnikové kombinace po rozvahovém dni nebo vyřazení hlavní dceřiné firmy v souladu s IFRS 3,
- oznámení plánu ukončit činnost, vyřazení aktiv nebo úhrada dluhů přiřaditelných ukončované činnosti nebo uzavření závazných dohod o prodeji těchto aktiv nebo úhrad takových dluhů v souladu s IFRS 5,
- důležité nákupy a vyřazení aktiv nebo vyvlastnění důležitých aktiv státem,
- zničení důležitého provozního zařízení požárem po rozvahovém datu,
- oznámení nebo zahájení realizace důležité restrukturalizace v souladu s IAS 37,
- důležité operace s kmenovými i potenciálními kmenovými akciemi, ke kterým došlo po rozvahovém dni (IAS 33 vybízí podnik ke zveřejnění popisu takových operací, s výjimkou kapitalizace a štěpení akcií nebo opaku štěpení akcií, u kterých se podle standardu IAS 33 vyžaduje provedení úprav),

- abnormálně velké změny v cenách aktiv nebo směnných kursů, ke kterým došlo po rozvahovém dni,
- změny v daňových sazbách a daňových zákonech, které vešly v platnost nebo byly oznámeny po rozvahovém dni a mají významný vliv na splatnou daň nebo odložený daňový dluh či odloženou daňovou pohledávku v souladu s IAS 12,
- vznik podstatného dluhu nebo podmíněného dluhu, jako je například vydání významných záruk a
- zahájení důležitého sporu vzniklého pouze na základě událostí, ke kterým došlo až po rozvahovém dni.

Udělení druhé smluvní straně Vest

► Použitý IAS/IFRS: IFRS 2

Udělením druhé smluvní straně na základě smlouvy o úhradě vázané na akcie se druhé smluvní straně přiznává nárok obdržet peníze, jiná aktiva či kapitálové nástroje účetní jednotky v okamžiku, kdy nárok druhé smluvní strany již není nadále podmíněn splněním žádných rozhodných podmínek.

Ukončovaná činnost Discontinued operation

► Použitý IAS/IFRS: IFRS 5

Ukončovanou činností rozumíme součást účetní jednotky, která buď byla vyřazena, nebo je klasifikována jako držena k prodeji a:

- představuje samostatný hlavní obor nebo územní oblast činnosti,
- je součástí jednoho koordinovaného plánu vyřadit samostatný hlavní obor nebo územní oblast činnosti, nebo
- je dceřinou firmou pořízenou výhradně s úmyslem jejího prodeje.

Úplný výsledek celkem

Total comprehensive income

► Použitý IAS/IFRS: IAS 1

Úplný výsledek celkem je změna ve vlastním kapitálu za období, která vyplývá z jiných transakcí a událostí, než jsou změny vyplývající z transakcí s vlastníky jednajícími v rámci své pravomoci jako vlastníci. Úplný výsledek celkem obsahuje všechny komponenty „hospodářského výsledku“ a „ostatního úplného výsledku“.

Určený k obchodování

Held for trading

► Použitý IAS/IFRS: IFRS 9

Jedná se o finanční aktivum nebo finanční závazek, které:

- byly pořízeny nebo vznikly v zásadě za účelem prodeje nebo zpětné koupě v blízké budoucnosti,
- při prvotním zaúčtování jsou součástí portfolia finančních nástrojů, které jsou společně řízeny a u kterých je v poslední době doložené obchodování realizované pro krátkodobý zisk, nebo
- jsou derivátem (kromě derivátu, který je smlouvou o finanční záruce nebo plní funkci efektivního zajišťovacího nástroje).

Úrokové riziko

Interest rate risk

► Použitý IAS/IFRS: IFRS 7

Úrokovým rizikem rozumíme riziko, že se reálná hodnota budoucích peněžních toků z finančního nástroje bude měnit v důsledku změn tržních úrokových sazeb.

Úrokový náklad Interest cost

► Použitý IAS/IFRS: IAS 19

Úrokový náklad vyjadřuje nárůst současné hodnoty dluhů z definovaných požitků mezi obdobími vyplývající ze skutečnosti, že se o jedno období přiblížil výplatní termín požitků.

Úvěrová ztráta Credit loss

► Použitý IAS/IFRS: IFRS 9

Jde o rozdíl mezi všemi smluvními peněžními toky splatnými účetní jednotce podle smlouvy a všemi peněžními toky, jejichž inkaso účetní jednotka očekává (tj. všechny hotovostní schodky), diskontovaný původní efektivní úrokovou mírou (nebo efektivní úrokovou mírou upravenou o úvěrové riziko pro nakoupená nebo vzniklá úvěrově znehodnocená finanční aktiva). Účetní jednotka odhadne peněžní toky na základě posouzení všech smluvních podmínek finančního nástroje (např. opce na předčasné splacení, prodloužení nebo kupní a podobné opce) po očekávanou dobu trvání finančního nástroje. Uvažované peněžní toky zahrnují peněžní toky z prodeje drženého kolaterálu či jiných úvěrových posílení, jež jsou nedílnou součástí smluvních podmínek. Předpokládá se, že očekávanou dobu trvání finančního nástroje lze spolehlivě odhadnout. Avšak ve výjimečných případech, kdy není možné očekávanou dobu trvání finančního nástroje spolehlivě odhadnout, použije účetní jednotka zbývající smluvní dobu trvání finančního nástroje.

Úvěrové dluhy Loans payable

► Použitý IAS/IFRS: IFRS 7

Úvěrové dluhy jsou finanční dluhy, s výjimkou krátkodobých dluhů z obchodního styku, splatné za obvyklých úvěrových podmínek.

Úvěrové riziko Credit risk

► Použitý IAS/IFRS: IFRS 7, IFRS 9

Úvěrovým rizikem rozumíme riziko, že jedna strana finančního nástroje způsobí finanční ztrátu druhé straně nesplněním svého dluhu.

Úvěrově znehodnocené finanční aktivum Credit-impaired financial asset

► Použitý IAS/IFRS: IFRS 9

Finanční aktivum je úvěrově znehodnoceno, pokud nastala jedna či více událostí, které mají nepříznivý dopad na odhadované budoucí peněžní toky spojené s daným finančním aktivem. Mezi důkazy o tom, že došlo k úvěrovému znehodnocení finančního aktiva, patří pozorovatelné informace o těchto událostech:

- významné finanční problémy emitenta nebo dlužníka,
- porušení smlouvy, např. neplnění závazku nebo nedodržení splatnosti,
- věřitel či věřitelé udělili dlužníkovi z ekonomických či smluvních důvodů souvisejících s finančními obtížemi dlužníka úlevu (úlevy), které by jinak neudělili,
- stává se pravděpodobným zahájení konkursu či jiná finanční reorganizace dlužníka,
- zánik aktivního trhu pro toto finanční aktivum z důvodu finančních potíží, nebo
- nákup nebo vznik finančního aktiva s výraznou slevou, která odráží vzniklé úvěrové ztráty.

Někdy může dojít k tomu, že nebude možné určit jednotlivou izolovanou/nespojitou událost – úvěrové znehodnocení finančních aktiv mohlo být způsobeno kombinovaným účinkem více událostí.